

КОНСАЛТИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК КОМПОНЕНТ МОДЕЛЕЙ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД

Анотація. У статті доведено, що консалтингові технології є невід’ємним компонентом моделей змішаного навчання у вищій школі. Вони забезпечують методичний, організаційний та психологічно-педагогічний супровід студентів і викладачів, сприяють реалізації студентоцентрованого підходу та підтримують формування індивідуальних освітніх траєкторій. Схарактеризовано три основні варіативні моделі навчання, що реалізуються у Полтавському університеті економіки і торгівлі: Модель «День» – поєднання 1–2 днів аудиторного навчання з онлайн-заняттями на платформі Moodle; Модель «Тиждень» – концентрація аудиторного навчання на одному тижні на місяць із дистанційним навчанням у решту часу; Модель «Дуальна освіта» – поєднання аудиторних занять, навчання на робочому місці та онлайн-завдань, що забезпечує інтеграцію освітньої та професійної діяльності. Для підтримки студентів запропоновано застосування тьюторських, коучингових, рефлексивних, організаційно-педагогічних та партнерських технологій. Вони сприяють саморегульованому навчанні, плануванню індивідуальної освітньої траєкторії, ефективному використанню цифрового середовища та розвитку навчальної мотивації. Для викладачів передбачено дидактично-консалтингові, методично-проектувальні, коучингові, професійно-спільнотні та організаційно-педагогічні технології. Вони забезпечують підготовку до змішаного навчання, структурування дистанційного курсу відповідно до обраної моделі вивчення дисципліни, розвиток педагогічної рефлексії та компетентностей у цифровому середовищі. Узагальнення результатів свідчить, що консалтингові технології для студентів і викладачів формують єдину систему підтримки освітнього

процесу. Їхнє комплексне використання забезпечує узгодженість дій усіх учасників навчання, ефективну інтеграцію аудиторної та дистанційної складових, підвищення якості навчальних результатів та розвиток професійних компетентностей.

Ключові слова: *змішане навчання, вища школа, модель, варіативні моделі, консалтинг, консалтингові технології, система, системний підхід.*

Сучасний етап розвитку освіти характеризується глибокими трансформаційними процесами, зумовленими цифровізацією суспільства, змінами освітніх запитів здобувачів вищої освіти, а також необхідністю забезпечення гнучкості, індивідуалізації та безперервності навчання. У цих умовах особливої актуальності набуває змішане навчання як модель, що поєднує традиційні очні форми освітньої взаємодії з дистанційними та цифровими технологіями. Водночас ефективна реалізація моделей змішаного навчання потребує не лише технічних рішень, а й методологічно виважених підходів до супроводу освітнього процесу, підтримки учасників навчання та управління освітніми змінами.

З позиції педагогічної науки, проблема полягає в недостатній розробленості механізмів індивідуального та групового супроводу здобувачів освіти в умовах змішаного навчання. Перехід від традиційної ролі викладача як транслятора знань до ролі фасилітатора, тьютора, наставника потребує використання спеціальних технологій консультивання, спрямованих на розвиток навчальної автономії, рефлексії та відповідальності за результати навчання. Консалтингові технології у цьому контексті можуть розглядатися як ефективний інструмент педагогічної взаємодії, однак їх місце та функції у моделях змішаного навчання залишаються недостатньо систематизованими.

З організаційно-управлінської позиції актуальність проблеми зумовлена необхідністю оптимізації освітніх процесів у закладах освіти, які впроваджують змішане навчання. Зростає потреба у професійному консалтинговому супроводі

як педагогів, так і адміністративних команд щодо проєктування моделей змішаного навчання, добору цифрових інструментів, управління освітніми ризиками та підвищення якості освітніх послуг. Відсутність чітко визначених консалтингових технологій у структурі змішаного навчання часто призводить до фрагментарності впровадження, перевантаження учасників освітнього процесу та зниження очікуваних результатів.

З психолого-педагогічної позиції проблема набуває особливої значущості у зв'язку зі зростанням когнітивного та емоційного навантаження на здобувачів освіти в цифровому середовищі. Змішане навчання вимагає високого рівня саморегуляції, мотивації та навичок самоорганізації, що не завжди сформовані на достатньому рівні. Консалтингові технології здатні забезпечити адресну підтримку, сприяти подоланню навчальних труднощів, зниженню тривожності та формуванню позитивного навчального досвіду, проте їх потенціал у межах змішаного навчання використовується неповною мірою.

З соціально-економічної позиції актуальність дослідження консалтингових технологій у моделях змішаного навчання визначається запитом на підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних до навчання впродовж життя, адаптації до швидких змін та прийняття самостійних професійних рішень. Освітній консалтинг у поєднанні зі змішаним навчанням створює умови для формування індивідуальних освітніх траєкторій, що відповідає сучасним тенденціям розвитку освіти та ринку праці.

Практика свідчить, що, незважаючи на активне впровадження моделей змішаного навчання, проблема визначення ролі, змісту та технологічних особливостей консалтингових технологій як їх структурного компонента залишається недостатньо дослідженою. Це зумовлює необхідність наукового осмислення консалтингових технологій у контексті змішаного навчання, обґрунтування їх значення для підвищення якості освітнього процесу та ефективності педагогічної взаємодії.

Мета статті: схарактеризувати консалтингові технології як важливий компонент реалізації моделей змішаного навчання.

Змішане навчання в умовах університетської освіти передбачає не лише варіативність організації навчального процесу, а й наявність системи професійного супроводу студентів та викладачів, що забезпечує узгодження освітніх цілей, ресурсів і результатів навчання.

Упровадження варіативних моделей змішаного навчання, зокрема моделей «День», «Тиждень» та «Дуальна освіта», реалізованих у Полтавському університеті економіки і торгівлі (ПУЕТ) (Нестуля, Нестуля, Кононець, 2021), актуалізує потребу в ефективних консалтингових технологіях, здатних забезпечити методичну, організаційну та індивідуальну підтримку учасників освітнього процесу. Такі технології виступають інструментом координації взаємодії між студентами, викладачами, адміністрацією та зовнішніми стейкхолдерами, що є особливо важливим в умовах гнучких моделей організації навчання. Слід відмітити, що актуальність проблеми зумовлюється також необхідністю узгодження консалтингових технологій із контекстами підтримки змішаного навчання на рівні топ-менеджменту університету. Світоглядний контекст визначає ціннісні орієнтири освітньої діяльності, спрямовані на забезпечення якості, доступності та комфортності навчання для кожного студента, що потребує консалтингового супроводу процесів ухвалення освітніх рішень та формування індивідуальних освітніх траєкторій. Управлінський контекст передбачає системну підтримку змішаного навчання через раціональний розподіл ресурсів, визначення ролей і відповідальності структурних підрозділів, що актуалізує використання консалтингових технологій як засобу управління освітніми змінами. Дидактичний контекст, у свою чергу, зумовлює необхідність методичного консультування щодо реалізації компетентнісного, студентоцентрованого та ресурсно-орієнтованого підходів у межах конкретних моделей змішаного навчання. Водночас недостатньо дослідженими залишаються питання інтеграції консалтингових технологій у

структуру моделей змішаного навчання та визначення їх функціонального навантаження на різних етапах освітнього процесу.

Таким чином, потреба у науковому осмисленні консалтингових технологій як компонентів моделей змішаного навчання у вищій школі зумовлена як стратегічними завданнями розвитку закладів вищої освіти, так і практичними викликами реалізації студентоцентрованого підходу та індивідуальних освітніх траєкторій. Це визначає актуальність дослідження та обґрунтовує необхідність системного аналізу можливостей використання консалтингових технологій у варіативних моделях змішаного навчання.

Незаперечним є той факт, що нині орієнтація України на інтеграцію у світовий освітньо-науковий простір, динамічні соціально-економічні трансформації, цифровізація соціуму, воєнний стан вимагають модернізації професійної підготовки фахівців у вищій школі у контексті внесення змін до дидактичного інструментарію: пошуки нових форм, методів, засобів навчання, новітніх педагогічних технологій, які ураховують потребу організації якісного цифрового освітнього процесу. У зв'язку з цим доцільним є створення умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, які навчаються у сучасних університетах, формування самостійної пізнавальної діяльності студентів, яка є домінантною в умовах онлайнового освітнього процесу, підготовки до професійної діяльності в інформаційному середовищі через розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, системи цінностей і умінь, які сприятимуть успішній самореалізації в обраній професії.

Особливої значущості в цих умовах набуває якісна вища освіта в українських університетах, котра здійснюється за широким спектром освітніх програм бакалаврського та магістерського рівнів. Виклики сучасності, пов'язані з пандемією, війною, визначають, що розвиток вищої освіти в Україні неможливий без застосування цифрових технологій та технологій навчання в онлайновому форматі, про що зазначено в нормативній документації кожного університету України. Змістом таких розпорядчих документів проголошується необхідність створення

сучасного освітнього середовища закладу вищої освіти з відповідними умовами, формами, методами, засобами й технологіями, необхідними для якісного викладання дисциплін кожної освітньої програми. У зв'язку з цим, важливим завданням убачаємо визначення сучасних форм навчання здобувачів вищої освіти, котрі у повній мірі забезпечать реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії для кожного майбутнього фахівця.

Вивчення наукового доробку українських та зарубіжних учених (С. Антощук, О. Барна, Х. Басрі, К. Бугайчук, Т. Бурлаєнко, Ч. Грехем, К. Дангвал, О. Даниско, В. Добровольський, О. Дубініна, В. Жамардїй, М. Кадемїя, Н. Кононец, О. Кривонос, О. Коротун, Лалїма, Л. Ляхоцька, А. Норберг, В. Осташова, Ф. Сїнгер, Т. Собченко, А. Сокіл та ін.) дає змогу засвідчити, що нинї освітянська спільнота спрямовує свою увагу на змішане навчання (*blended learning*). Аналітичне осмислення науково-методичного доробку слугує підставою до висновку, що цей термін у педагогїці трактується як:

- поєднання цифрових, педагогїчних технологїй та практико-орїєнтованих завдань;
- змішування рїзних підходів до організації освітнього процесу;
- ефективне поєднання рїзних способів, моделей та стилів навчання;
- інноваційна концепція організації освітнього процесу, яка акумулює переваги онлайн та офлайн-навчання.

З'ясовано, що в основу змішаного навчання покладено підхід дидактичного усвідомлення поєднання технологїй навчання за традиційною формою та технологїй віртуального навчання. Змішаний характер навчання передбачає комбінацію форм і методів навчання, реалізацію індивідуальної траєкторії навчання та свідомої мотивації до самостійної роботи. Семінари, лекції, рїзні види практики, інструктажі в процесї аудиторного навчання передбачають як безпосередній контакт викладача і студентів, так і віртуальне спілкування завдяки сучасним можливостям цифрових технологїй та широкого

спектру сервісів Інтернету. Також ученими розроблено низку методичних рекомендацій щодо організації різних моделей змішаного навчання («перевернуте навчання», «ротаційна модель», «гнучка модель», «особистісно орієнтована модель», «модель самостійного змішування», «модель збагаченого віртуального середовища» та ін.) задля створення умов комфортного навчання студентів (Даниско, Семеновська, 2018).

Водночас, вважаємо, що при реалізації різних освітніх програм підготовки майбутніх фахівців у сучасному університеті доцільно звернути увагу на розробку й інших дидактичних моделей, імплементаціях яких у різних варіаціях забезпечить можливість створення унікального освітнього процесу, котрий відбиватиме запити кожного здобувача вищої освіти.

У «Рекомендаціях щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти» зазначено, що впровадження змішаного навчання у ЗВО дозволить забезпечити: узгодження змісту освітніх програм; забезпечення постійного моніторингу якості освіти; демонстрацію окремих курсів потенційним вступникам; можливу комерціалізацію навчального контенту. У зв'язку з цим з метою реалізації студентоцентрованого підходу до організації освітнього процесу та забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії для студентів керівництво ПУЕТ активно впроваджує різні моделі змішаного навчання, забезпечивши всебічну підтримку на університетському рівні. Ця підтримка реалізується у таких контекстах:

– *світоглядний контекст* – узгоджено реалізацію змішаного навчання зі стратегією ПУЕТ, визначено критерії успішної реалізації, усвідомлення необхідності забезпечити комфортні умови навчання для кожного студента;

– *управлінський контекст* – забезпечено усебічну підтримку змішаного навчання під час визначення пріоритетів ПУЕТ при розподілі ресурсів, визначено ролі й відповідальність структурних підрозділів;

– *дидактичний контекст* – розроблено та запропоновано здобувачам вищої освіти варіативні моделі змішаного навчання, які базуються на компетентнісному, студентоцентрованому, ресурсно-орієнтованому підходах.

Студентоцентрований підхід зорієнтовує на можливість забезпечення повною мірою індивідуальної освітньої траєкторії для кожного студента, а отже, керуючись принципом свободи вибору, студент може самостійно обрати й узгодити з викладачем той варіант моделі, який йому найбільше підходить.

Компетентнісний підхід передбачає, що студент ПУЕТ, який навчається за обраною освітньою програмою, після завершення навчання повинен володіти інтегральною компетентністю, а отже, модель змішаного навчання має забезпечити її формування й досягнення кожним студентом належного рівня у визначених програмних результатах шляхом підбору відповідного моделі дидактичного інструментарію.

Ресурсно-орієнтований підхід базується на концепції ресурсно-орієнтованого навчання, яка узгоджена з основними завданнями стратегії ПУЕТ, і передбачає консолідацію різних ресурсів (кадрових, організаційно-управлінських, дидактико-методичних, інформаційних, цифрових, матеріально-технічних тощо), які оптимально можуть бути використані при імплементації в освітній процес варіативних моделей змішаного навчання (Kononets, Pshenko, Mokliak, 2020).

Ґрунтовні глибинні інтерв'ю зі студентами, викладачами та стейкхолдерами, дослідження моделей змішаного навчання уможливили проаналізувати їхні потенційні дидактичні можливості та зупинитися на гнучкій моделі («Flex model»), коли в режимі онлайн студенти засвоюють певну частину навчальної програми, а викладач координує процес навчання, виявляє труднощі студентів у процесі опанування нового матеріалу й обговорює їх в групі або індивідуально під час очної зустрічі (Кононець, 2021).

Послугуючись студентоцентрованим підходом до освітнього процесу та необхідністю реалізації індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої

освіти, на основі гнучкої моделі змішаного навчання (Flex model blended learning) для підготовки здобувачів вищої освіти в ПУЕТ розроблено 3 варіативні моделі змішаного навчання (рис. 1):

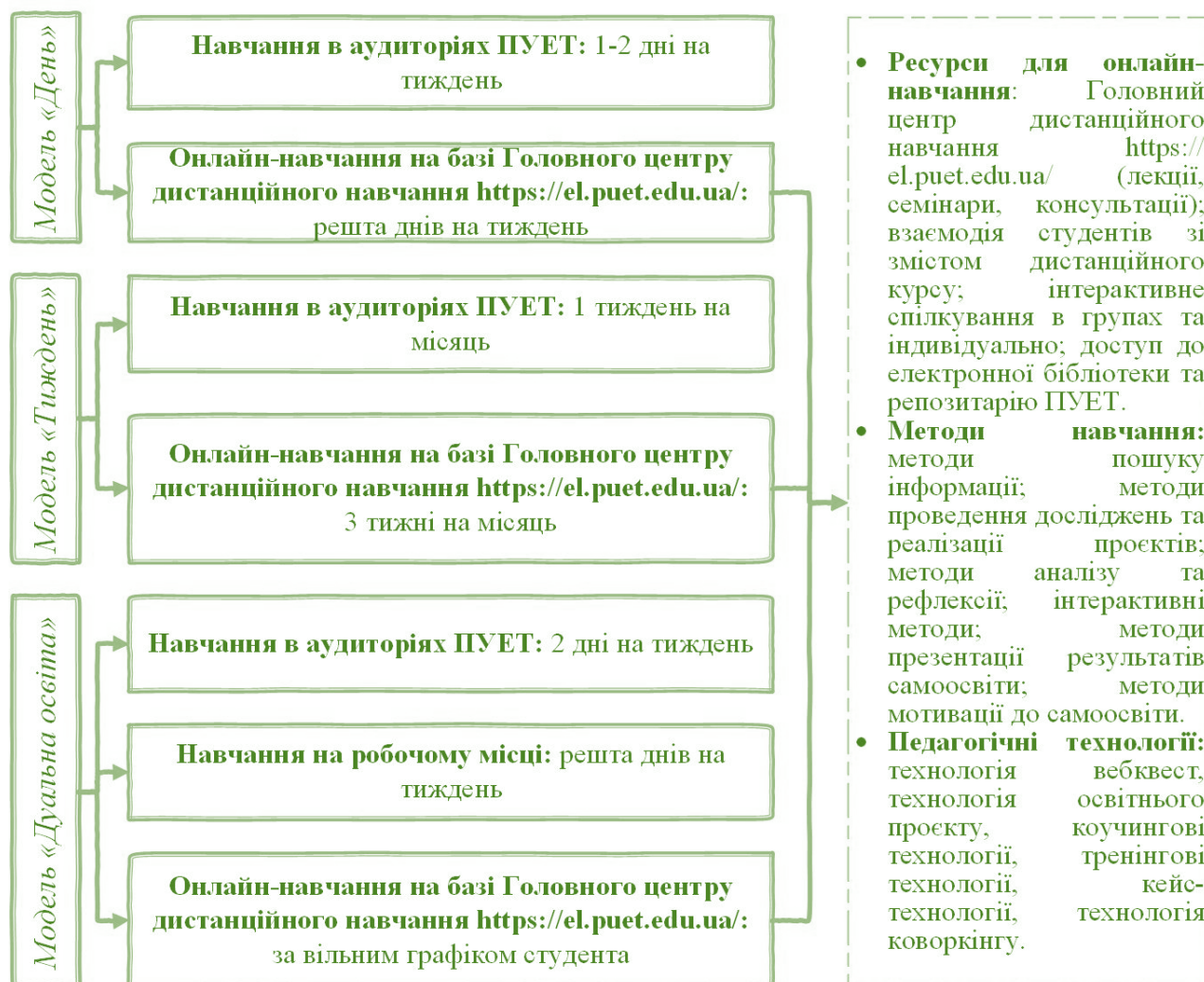

Рис. 1. Варіативні моделі змішаного навчання в ПУЕТ

1. *Модель «День».* Студенти обирають 1-2 дні, коли вони навчаються в аудиторіях університету разом із викладачами, а решту днів на тиждень – онлайн за допомогою платформи Moodle (Головний центр дистанційного навчання <https://el.puet.edu.ua/>).

2. *Модель «Тиждень».* Студенти обирають 1 тиждень на місяць, коли вони навчаються в аудиторіях університету разом із викладачами, а решту тижнів – онлайн за допомогою платформи Moodle (Головний центр дистанційного

навчання <https://el.puet.edu.ua/>).

3. *Модель «Дуальна освіта»*. Студенти, які працюють за фахом, обирають 2 дні на тиждень, коли вони навчаються в аудиторіях університету разом із викладачами, а решту днів на тиждень вони навчаються на робочому місці (організаційно-педагогічний супровід викладачів та стейкхолдерів за допомогою коучингових технологій) та виконують певні завдання онлайн за допомогою платформи Moodle (Головний центр дистанційного навчання <https://el.puet.edu.ua/>).

Відтак, студенти мають можливість вибору з трьох варіантів моделей, кожна з яких забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії. Процес вибору здійснюється ними на початку семестру, узгоджується з гарантом освітньої програми та викладачами, які реалізують кожен її освітній компонент, складається графік відвідування університетського кампусу. У залежності від обраної студентом чи групою студентів варіативної моделі, кожен викладач обирає методи навчання та педагогічні технології, які дидактично ефективні для змішаного навчання. У результаті мозкових штурмів з викладачами найефективнішими й найдієвішими методами визнано методи пошуку інформації; методи проведення досліджень та реалізації проєктів; методи аналізу та рефлексії; інтерактивні методи; методи презентації результатів самоосвіти; методи мотивації до самоосвіти.

Слід зазначити, що, здійснюючи підготовку студентів до змішаного навчання, викладачі на першому занятті знайомлять студентів з моделлю вивчення своєї дисципліни, адже кожна з варіативних моделей реалізовує й одну з моделей вивчення дисципліни освітньої програми, яка віддзеркалена у дистанційному курсі (рис. 2):

– *модель «Модуль за модулем» («Module by Module», «Chapter by Chapter»)*, яка передбачає поділ матеріалу на модулі, де кожен із них містить теоретичну складову (у вигляді слайдів PowerPoint, відеоматеріалів) та практичну (вправи, онлайн-дискусії, виконання завдань);

- модель «Блок за блоком» («Unit by Unit»), у якій матеріал поділено на окремі блоки, що, у свою чергу, поділені на параграфи, які вміщують теми;
- модель «Тиждень за тижнем» («Week by week»), що передбачає існування обмежень для виконання завдань у часі (викладач щотижня надає студентам певний фрагмент нового навчального матеріалу та відповідні завдання, які слід виконати упродовж одного тижня);
- модель «Проект за проектом» («Project by project»), яка передбачає поділ вивчення навчального матеріалу як виконання послідовних проєктів, що розподілені за тижнями.

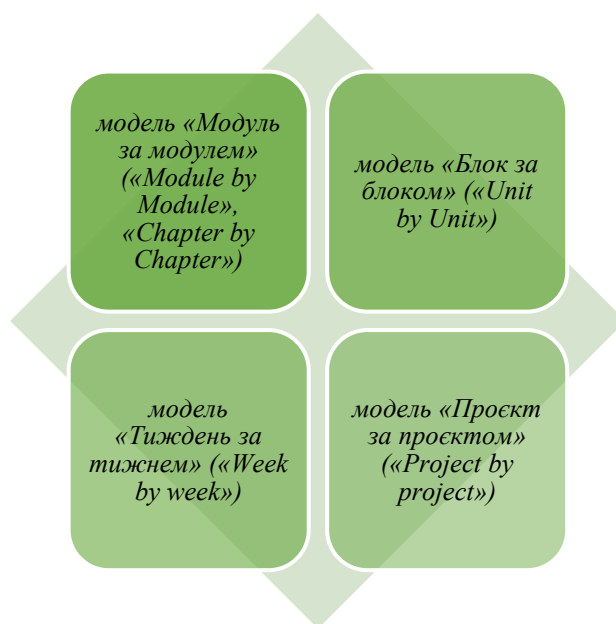

Рис. 2. Моделі вивчення дисциплін освітньої програми за змішаного навчання

Акцентуємо увагу на тому, що обрання моделі змішаного навчання – прерогатива студентів, а вибір моделі вивчення дисципліни освітньої програми – викладача, який проектує її зміст та зміст дистанційного курсу.

Серед педагогічних технологій під час реалізації будь-якої з варіативних моделей змішаного навчання доцільно обрати такі: технологія вебквест, технологія освітнього проєкту, коучингові технології, тренінгові технології, кейс-технології, технологія коворкінгу (Нестуля, Нестуля, Кононець, 2021).

Ефективна реалізація варіативних моделей змішаного навчання у вищій школі потребує впровадження комплексу консалтингових технологій, спрямованих на індивідуальний, груповий та організаційно-педагогічний супровід студентів. Консалтингові технології в умовах змішаного навчання забезпечують координацію освітньої діяльності, підтримку самостійності здобувачів вищої освіти, розвиток навичок самоорганізації та відповідальності за результати навчання.

Для моделі «День», яка передбачає поєднання аудиторного навчання протягом 1–2 днів на тиждень з онлайн-навчанням у середовищі Moodle, доцільним є застосування *тьюторських консалтингових технологій*. Вони забезпечують індивідуальне консультування студентів щодо планування навчального навантаження, вибору темпу опрацювання навчальних матеріалів та поєднання очної й дистанційної форм навчання. Тьюторський супровід сприяє формуванню в студентів навичок саморегульованого навчання, орієнтації в електронному освітньому середовищі та усвідомленому вибору індивідуальної освітньої траєкторії.

Важливу роль відіграють також *інформаційно-консалтингові технології*, спрямовані на підтримку студентів у роботі з платформою Moodle (Головний центр дистанційного навчання). Вони передбачають консультації щодо структури курсів, вимог до виконання завдань, форм і термінів оцінювання, що зменшує ризики дезорієнтації студентів у цифровому середовищі та підвищує ефективність їх навчальної діяльності (Кононець, 2023).

У моделі «Тиждень», яка характеризується концентрацією аудиторної роботи протягом одного тижня на місяць та тривалими періодами дистанційного навчання, ключового значення набувають *консалтингові технології освітнього планування та рефлексивного супроводу*. Вони орієнтовані на допомогу студентам у довгостроковому плануванні навчальної діяльності, визначенні пріоритетів, поетапному виконанні навчальних завдань та оцінюванні власних освітніх результатів.

Ефективними в межах цієї моделі є *групові консалтингові сесії*, які проводяться під час аудиторних тижнів і спрямовані на узгодження навчальних цілей, обговорення складних тем, аналіз типових труднощів дистанційного навчання. Такі технології сприяють розвитку навчальної взаємодії, підтримці академічної мотивації та формуванню спільноти студентів, що є важливим чинником успішності в умовах тривалого онлайн-навчання.

Модель «Дуальна освіта» потребує комплексного застосування *коучингових та партнерських консалтингових технологій*, спрямованих на узгодження освітньої та професійної діяльності студентів. Консалтинговий супровід у цій моделі реалізується через взаємодію викладачів, студентів і стейкхолдерів, які забезпечують навчання на робочому місці. Коучингові технології дозволяють студентам усвідомлювати власні професійні цілі, інтегрувати практичний досвід із теоретичними знаннями та ефективно планувати освітню діяльність в умовах поєднання навчання і роботи.

Важливою складовою є *організаційно-педагогічне консультування*, що забезпечує координацію навчальних завдань, які виконуються на робочому місці, з онлайн-навчанням у середовищі Moodle (Головний центр дистанційного навчання). Такі технології сприяють підвищенню практичної спрямованості освітнього процесу, формуванню професійних компетентностей та відповідності результатів навчання вимогам ринку праці.

Консалтингові технології підтримки студентів у варіативних моделях змішаного навчання систематизовано у таблиці 1.

Таблиця 1

Консалтингові технології підтримки студентів у варіативних моделях змішаного навчання

Модель змішаного навчання	Консалтингові технології	Характеристика та функціональне призначення
Модель «День»	Тьюторські консалтингові технології	Забезпечують індивідуальний супровід студентів у плануванні навчальної діяльності, поєднанні аудиторного та онлайн-навчання, виборі темпу і

		послідовності опрацювання навчального матеріалу; сприяють формуванню навичок саморегульованого навчання.
	Інформаційно-консалтингові технології	Спрямовані на консультування щодо роботи з платформою Moodle, структури електронних курсів, вимог до виконання завдань і форм оцінювання; зменшують ризики дезорієнтації студентів у цифровому освітньому середовищі.
Модель «Тиждень»	Консалтингові технології освітнього планування	Забезпечують підтримку студентів у довгостроковому плануванні навчальної діяльності, розподілі навчального навантаження між очними та дистанційними періодами, визначенні пріоритетів і контрольних точок навчання.
	Рефлексивно-консалтингові технології	Спрямовані на аналіз та оцінювання студентами власних навчальних досягнень, усвідомлення навчальних труднощів і корекцію індивідуальної освітньої траєкторії в умовах тривалого онлайн-навчання.
	Групові консалтингові сесії	Реалізуються під час аудиторних тижнів; сприяють узгодженню навчальних цілей, обговоренню складних тем, формуванню академічної взаємодії та підтримці навчальної мотивації студентів.
Модель «Дуальна освіта»	Коучингові консалтингові технології	Забезпечують індивідуальний і груповий супровід студентів у поєднанні освітньої та професійної діяльності; сприяють усвідомленню професійних цілей, інтеграції теоретичних знань і практичного досвіду.
	Партнерські консалтингові технології	Орієнтовані на взаємодію викладачів, студентів і стейкхолдерів; забезпечують узгодження завдань, що виконуються на робочому місці, з результатами навчання в університеті.
	Організаційно-педагогічне консультування	Спрямоване на координацію освітнього процесу, супровід виконання онлайн-завдань у середовищі Moodle, моніторинг досягнення програмних результатів навчання та підвищення практичної спрямованості освіти.

Узагальнення представлених у таблиці 1 даних засвідчує, що ефективна реалізація варіативних моделей змішаного навчання у вищій школі потребує цілеспрямованого використання комплексу консалтингових технологій, диференційованих відповідно до організаційних особливостей кожної моделі.

Консалтингові технології виступають не допоміжним, а системоутворювальним компонентом моделей змішаного навчання, забезпечуючи їх цілісність, гнучкість і орієнтацію на індивідуальні освітні потреби студентів.

Аналіз моделі «День» показує, що домінантну роль у ній відіграють тьюторські та інформаційно-консалтингові технології, які сприяють адаптації студентів до поєднання аудиторного й онлайн-навчання, формуванню навичок саморегульованої навчальної діяльності та ефективному використанню цифрового освітнього середовища. У межах цієї моделі консалтингові технології забезпечують оперативну підтримку та зниження ризиків навчальної дезорієнтації.

Для моделі «Тиждень» характерним є зростання значущості консалтингових технологій освітнього планування та рефлексивного супроводу, що зумовлено тривалими періодами дистанційного навчання. Застосування групових консалтингових сесій у поєднанні з індивідуальним консультуванням сприяє підтримці навчальної мотивації, розвитку здатності студентів до самооцінювання та корекції власної освітньої траєкторії.

Модель «Дуальна освіта» вимагає комплексного використання коучингових, партнерських та організаційно-педагогічних консалтингових технологій, спрямованих на інтеграцію освітньої та професійної діяльності студентів. Такі технології забезпечують узгодження результатів навчання з вимогами професійного середовища, підвищують практичну спрямованість підготовки та сприяють формуванню професійних компетентностей у реальних умовах діяльності.

Загалом результати узагальнення підтверджують доцільність розгляду консалтингових технологій як невід'ємного складника моделей змішаного навчання, що забезпечує реалізацію студентоцентрованого підходу, підтримку індивідуальних освітніх траєкторій та підвищення якості освітнього процесу у вищій школі. Перспективним напрямом подальших досліджень є емпірична оцінка ефективності запропонованих консалтингових технологій у межах різних

моделей змішаного навчання.

У межах реалізації будь-якої з моделей ефективною є *технологія коворкінгу* (Нестуля, Нестуля, Кононець, 2021; Кононець, 2022) як певного способу переведення простору роботи (діяльності) в простір навчання і освоєння нового способу діяльності.

Технологію коворкінгу трактуємо як комплекс взаємопов'язаних процедур та організаційно-педагогічного інструментарію для створення креативного навчально-робочого простору в ПУЕТ, у якому кожен здобувач вищої освіти за вільним графіком опануватиме освітню програму, вчитиметься працювати самостійно, долучатиметься до майбутньої професійної діяльності, а також зможе отримати необхідну консультацію.

Позиціонуючи коворкінг як платформу для нових ідей у контексті організації змішаного навчання здобувачів вищої освіти за обраними варіативними моделями, своєрідну зону у межах університетського кампусу для навчання і співпраці, обладнану усім необхідним для ефективною роботи і комунікації, виокремимо *компоненти коворкінгу*, які глибше розкриють його суть:

– *просторово-предметний компонент* – приміщення, у якому організовується коворкінг, його обладнання усім необхідним для роботи й відпочинку, дизайн, побутові умови, матеріально-технічні ресурси тощо;

– *суб'єктно-ресурсний компонент* – кадрові ресурси, задіяні до освітнього процесу й мотивації студентів до змішаного навчання та набуття інтегральної компетентності за обраною освітньою програмою, стосунки й взаємовідносини між ними;

– *інформаційно-освітній компонент* – середовище, котре об'єднує навчально-методичні та будь-які інформаційні ресурси, до яких є відкритий доступ, зокрема, за допомогою цифрових технологій, що сприятимуть студентам вивчати навчальні дисципліни в умовах обраної моделі змішаного навчання;

– *процесуально-комунікаційний компонент* – форми організації навчальної та майбутньої професійної діяльності, форми та методи навчання й демонстрації професійного досвіду тих, хто здійснює таку діяльність у силу своїх посадових обов'язків, стилі взаємодії та комунікації студентів, викладачів та фахівців у галузі знань, до якої належить освітня програма.

З метою успішної реалізації кожної з варіативних моделей змішаного навчання топ-менеджмент ПУЕТ вважав за доцільне створення *коворкінг-зони* на базі бібліотеки університету (рис. 3). Також коворкінг-зону створено на кожній кафедрі університету (приміщення кафедри та комп'ютерні аудиторії кафедри).

Рис. 3. Фрагмент коворкінг-зони на базі бібліотеки ПУЕТ

Підтвердженням педагогічної ефективності такого підходу до вирішення проблеми створення освітнього коворкінгу у контексті нашого дослідження знаходимо у відгуках студентів, які позитивно оцінюють можливість у будь-який час прийти до університету і попрацювати разом із викладачами в комп'ютерних

аудиторіях кафедри, або онлайн в електронних читальних залах бібліотеки, скориставшись допомогою працівників бібліотеки у пошуку необхідної літератури для опанування змістом дисциплін.

Послугуючись практичним досвідом, підкреслимо, що просторово-предметний компонент коворкінгу на базі бібліотеки ПУЕТ умовно розділено на 3 зони: *архівну, інтерактивну та зону презентацій*.

Так, *архівна зона* представлена залами бібліотеки і є місцем зберігання навчально-методичної, науково-популярної, довідково-енциклопедичної, художньої літератури, періодичних видань та електронних ресурсів (електронна читальна зала). Вільний доступ до такого роду друкованих та цифрових інформаційних джерел відкриває студентам простір для комфортного набуття системи знань із дисциплін освітньої програми.

Інтерактивна зона (будь-який зал бібліотеки чи інші приміщення) – зона створення сприятливих умов для спілкування і колективної творчості: меблі, дошки, стенди, комп'ютери, оргтехніка, точки доступу в Інтернет (рис. 4).

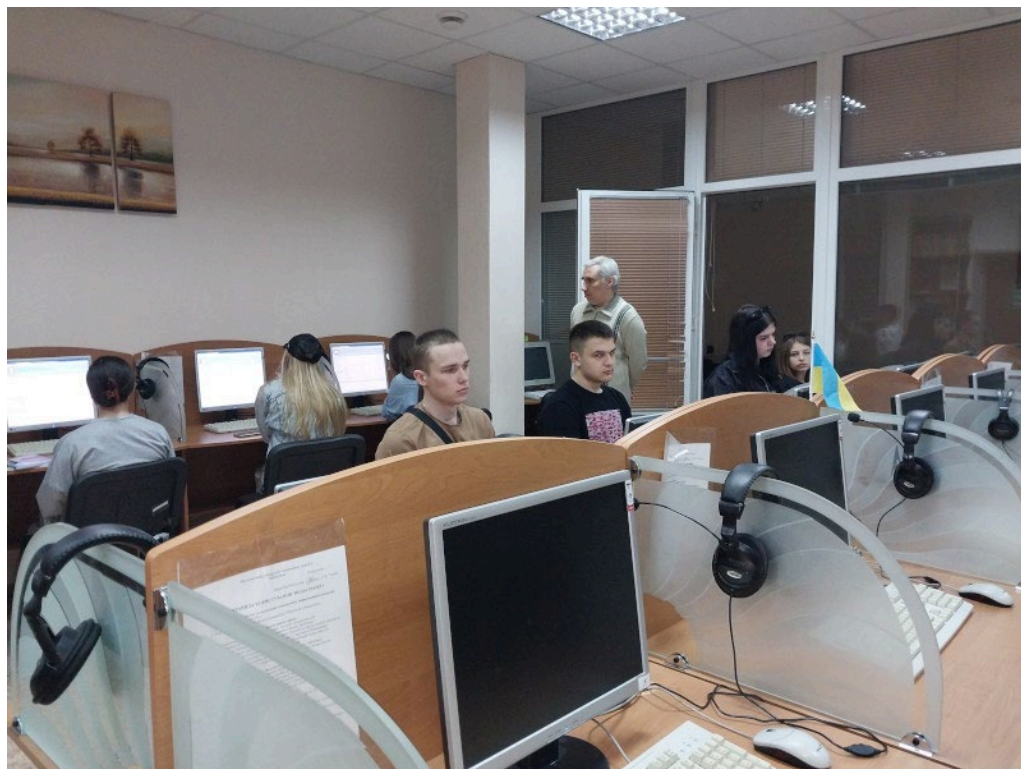

Рис. 4. Інтерактивна зона коворкінгу

Слід відзначити, що робочий простір бібліотеки ПУЕТ є повною мірою мобільним: студент в електронній читальній залі може обрати будь-який комп'ютер з доступом до Інтернету для самостійної роботи; студент або викладач, прийшовши з власним гаджетом, може зайняти будь-яке вільне місце у приміщенні бібліотеки (за столом, на дивані). У цій зоні можна виконувати проекти, готувати доповіді та повідомлення, виконувати будь-які завдання, які ставляться викладачем під час навчання. Ми переконані, що тим студентам, у кого є труднощі із дисципліною, самоорганізацією і самомотивацією, робота в коворкінг-зоні буде не просто корисною, але й набагато результативнішою.

Презентаційна зона (будь-який зал бібліотеки чи інші приміщення) обладнана проектором для публічних виступів, на яких студенти можуть презентувати результати своєї роботи над своїми проектами, завданнями та демонструвати ті навички й уміння, яких вони набули під час навчання. Викладачі та бібліотекарі також можуть використовувати проектор при проведенні консультацій, при наданні студентам допомоги у вирішенні завдань.

Слід зазначити, що змішане навчання у коворкінг-зоні, а також навчання в аудиторіях використовують для надання студенту комплексного досвіду навчання та формування умінь ефективно організовувати свою самостійну роботу.

Незалежно від того, яку з варіативних моделей обрав студент, для її реалізації застосовується технологія коворкінгу за такими етапами (рис. 5): 1 етап «Мотивація-Підготовка», 2 етап «Вільне відвідування-Навчання», 3 етап «Результат-Рефлексія-Мотивація».

Метою *першого етапу «Мотивація-Підготовка»* технології коворкінгу є підготовка студентів до роботи в коворкінг-зоні, усвідомлення ними значущості самостійної роботи під час змішаного навчання, формування позитивної мотивації до змішаного навчання, стимулювання професійного інтересу. Реалізація зазначеного етапу передбачає ознайомлення студентів з компонентами коворкінгу в бібліотеці ПУЕТ та на кафедрах, особливо, з

архівною, інтерактивною та зоною презентацій, з можливостями роботи й комунікації у такому креативному просторі, як коворкінг-зона.

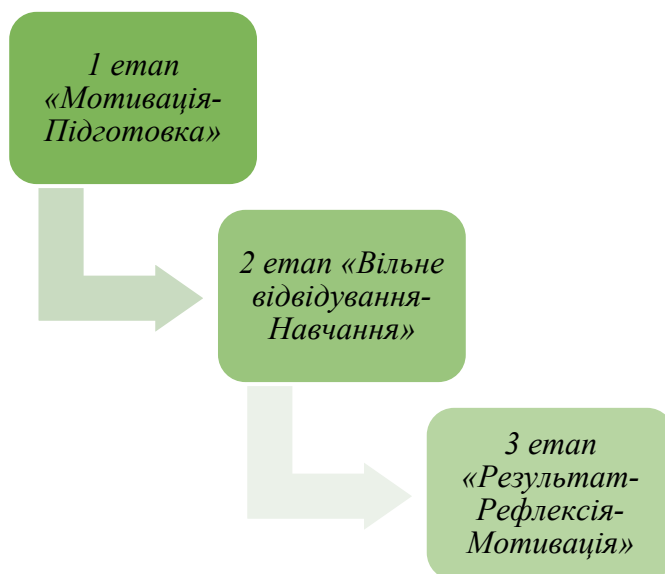

Рис. 5. Коворкінг-технологія в умовах реалізації варіативних моделей змішаного навчання

Основними організаційними аудиторними формами навчання студентів, які доцільно проводити у коворкінг-зоні, є інтерактивна лекція, дискусії, круглі столи, майстер-класи, тренінги, і головне – самостійна робота студентів, до якої слід мотивувати належним чином. Підкреслимо, що дискусії, круглі столи, майстер-класи, тренінги, які проведуть для студентів викладачі, працівники бібліотеки, стейкхолдери, запрошені фахівці в інтерактивній чи презентаційній зоні коворкінгу, сприятимуть мотивації студентів до професійної діяльності та самостійної роботи під час реалізації обраної моделі змішаного навчання. Студентам наголошують, що провідним видом діяльності у зоні коворкінгу є самостійна робота, адже вона має великий вплив на формування їхньої інтегральної компетентності.

Особлива роль цього етапу належить безпосередньо подальшій організації роботи студентів в коворкінгу: студенти мають можливість приходити у будь-який зручний для них час, використати усі його ресурси, отримати консультації

фахівців бібліотеки та викладачів, просто неформально поспілкуватися, знайти друзів і однодумців, говорити про подальшу роботу та кар'єру, навіть просто відпочити, почитавши книгу у тиші чи переглянувши фільм тощо. Підкреслимо, що в коворкінгу зі студентами працюють за технологією педагогічної підтримки, яка й передбачає створення умов для успішного самостійного й глибшого опанування змістом дисциплін, саморозвитку майбутнього фахівця, забезпечення його самореалізації у навчанні та майбутній професії, шляхом дозованої допомоги з боку фахівців бібліотеки та викладачів: бесіди, заохочення, консультування, поради тощо.

Метою *другого етапу «Вільне відвідування-Навчання»* технології коворкінгу є забезпечення можливостей для навчання студентів у зручний для них час упродовж усього терміну навчання у ПУЕТ. Коворкінг на базі бібліотеки ПУЕТ та кафедр функціонує постійно, викладачі та бібліотекарі поінформовані й готові у будь-який час забезпечити можливість самостійної роботи студентів, а також надати відповідну педагогічну підтримку в опануванні змістом дисциплін освітньої програми під час змішаного навчання.

Ми переконані, що студентів слід орієнтувати ще з першого курсу на можливість використання ресурсів коворкінгу в бібліотеці ПУЕТ і на кафедрах, й відповідно, на подальших курсах навчання вони також мають можливість навчатися й працювати в коворкінгу, тим самим формуючи звичку до такої діяльності, незалежно від того, відвідують вони університет постійно, чи навчаються за змішаною формою. Провідні педагогічні технології, які застосовуються під час цього етапу – технологія педагогічної підтримки, навчання у співробітництві, цифрові технології, технології коучингу, освітнього проекту, кейс-технології тощо. Засобами навчання виступають ресурси архівної зони коворкінгу (ресурси бібліотеки ПУЕТ), сайт бібліотеки, сайти кафедр, репозитарій ПУЕТ.

Третій етап «Результат-Рефлексія-Мотивація» технології коворкінгу ставить за мету аналіз та ґрунтовне осмислення результатів навчальної

діяльності студентів у коворкінг-зоні, оцінку й самооцінку рівнів сформованості в них окремих компетентностей та результатів навчання, визначених освітньою програмою, на основі рефлексії, пошук ефективних шляхів індивідуального мотивування подальшого самостійного навчання та професійного вдосконалення майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання. Цей етап передбачає рефлексію студентів та мотивацію до подальшого удосконалення набутих знань і розвитку здатності самостійно працювати, організовувати власне навчання, працювати за змішаною формою навчання. Ми переконані, що дуже важливо, аби майбутні фахівці навчилися рефлексувати свою діяльність в коворкінгу, окреслюючи свої подальші перспективні напрями роботи. Разом із тим, мотивація до подальшої роботи в коворкінгу упродовж усього терміну навчання в ПУЕТ, і навіть після його закінчення, стане тим важливим механізмом, який зробить самоосвітню діяльність уже сформованого фахівця успішною. Вочевидь, на цьому етапі відбувається своєрідне підбиття підсумків процесу самостійної роботи студентів в коворкінгу, осмислення набутого досвіду, окреслення подальших шляхів та способів удосконалити свій освітній процес.

Комп'ютерне обладнання та будь-яке освітнє програмне забезпечення (дистанційні курси, електронні бібліотеки, сайти викладачів та кафедр тощо), яке надається у вільному доступі при змішаному навчанні вище згаданих трьох моделей, дозволяє студентам самостійно керувати навчанням як в аудиторіях, так і при самостійній роботі.

Основні ресурси для онлайн-навчання – Головний центр дистанційного навчання <https://el.puet.edu.ua/> (лекції, семінари, консультації); взаємодія студентів зі змістом дистанційного курсу; інтерактивне спілкування в групах та індивідуально; доступ до електронної бібліотеки та репозитарію ПУЕТ (рис. 6).

Рис. 6. Репозитарій ПУЕТ

Слід особливо наголосити, що Головний центр дистанційного навчання (ГЦДН) ПУЕТ є ключовою структурною одиницею, що забезпечує функціонування, методичну підтримку та розвиток електронних навчальних курсів у середовищі Moodle. Його діяльність має суттєвий консалтинговий потенціал, який проявляється у здатності системно координувати процеси впровадження змішаного навчання, забезпечувати професійний супровід учасників освітнього процесу та сприяти підвищенню якості освітніх послуг (рис. 7).

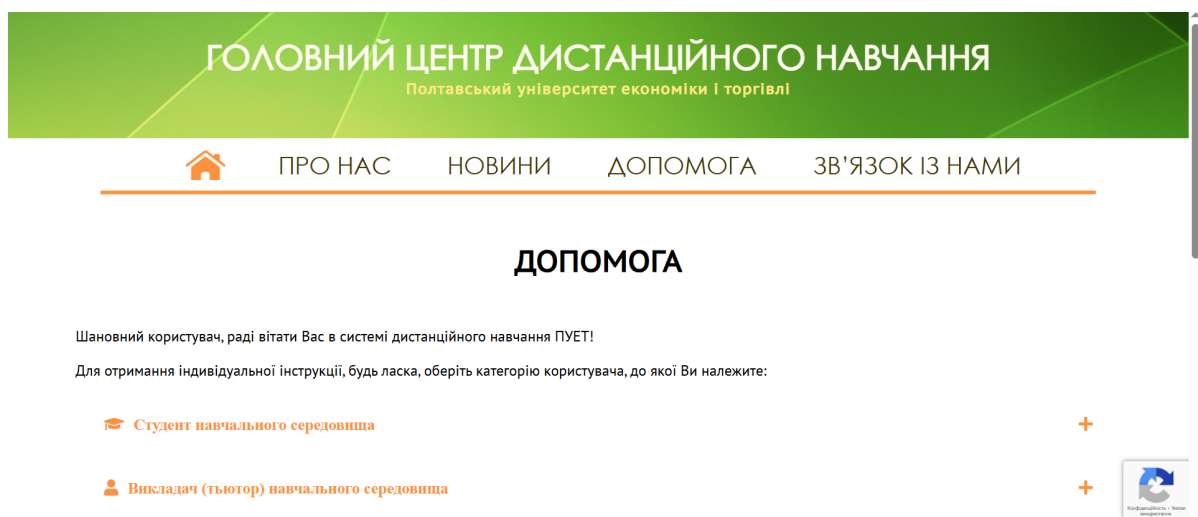

Рис. 7. Головний центр дистанційного навчання: консалтинговий інструментарій

По-перше, ГЦДН виступає як центр методичної експертизи, що забезпечує консультування викладачів щодо проєктування, структурування та оптимізації дистанційних курсів. Це включає рекомендації щодо організації навчальної інформації, добору змісту навчальних модулів, інтеграції мультимедійних засобів, розроблення форм і механізмів оцінювання навчальних досягнень, а також адаптації змістових компонентів для використання у змішаних моделях навчання. Така методично-консультаційна діяльність сприяє підвищенню дидактичної якості електронних курсів і узгодженню їх структури з моделями вивчення дисциплін («Модуль за модулем», «Блок за блоком», «Тиждень за тижнем», «Проєкт за проєктом»).

По-друге, ГЦДН забезпечує інформаційно-аналітичний консалтинг, що включає надання викладачам і адміністративному персоналу рекомендацій щодо використання функціональних можливостей платформи Moodle для моніторингу активності студентів, аналізу навчальних показників та корекції навчального процесу на основі даних. Такий підхід сприяє формуванню культури компетентнісно-орієнтованого та даних-орієнтованого управління навчальним процесом, підвищенню оперативності педагогічних рішень і забезпеченню зворотного зв'язку між усіма учасниками освітньої взаємодії.

По-третє, ГЦДН відіграє консультативну роль у підготовці студентів до ефективної взаємодії в умовах змішаного навчання. Центр організовує ознайомчі інструктажі, розробляє методичні матеріали щодо роботи з електронними курсами, забезпечує рекомендації з планування власної навчальної діяльності та побудови індивідуальних траєкторій. У таких спосіб запропоновані заходи сприяють зниженню бар'єрів у засвоєнні цифрових освітніх технологій, підвищенню навчальної активності та самостійності здобувачів вищої освіти.

Крім того, ГЦДН здійснює функції організаційно-координаційного консалтингу, що полягає в інтеграції діяльності різних структурних підрозділів університету у контексті впровадження змішаного навчання. Це включає

координацію планування навчальних календарів, забезпечення технічної підтримки, супровід впровадження технологій коворкінгу, а також підтримку ініціатив адміністрації щодо модернізації освітнього середовища.

Таким чином, консалтинговий потенціал ГЦДН ПУЕТ полягає у здатності надавати багатоаспектну підтримку викладачам, студентам і адміністративному персоналу у процесі проектування, впровадження та оптимізації змішаного навчання. Він сприяє підвищенню якості освітніх програм, зміцненню професійної компетентності учасників освітнього процесу та створенню умов для сталого розвитку електронного та змішаного навчання в університеті.

Упровадження змішаного навчання у вищій школі актуалізує потребу в цілеспрямованій підготовці викладачів до проектування та реалізації дистанційних курсів, що відповідають варіативним моделям організації освітнього процесу. У цьому контексті консалтингові технології для викладачів виконують функцію професійного супроводу, спрямованого на розвиток цифрової, дидактичної та методичної компетентностей, а також на формування готовності до роботи в студентоцентрованому освітньому середовищі.

Дидактично-консалтингові технології спрямовані на підтримку викладачів у виборі та адаптації моделі вивчення дисципліни («Модуль за модулем», «Блок за блоком», «Тиждень за тижнем», «Проект за проектом») відповідно до цілей освітньої програми та особливостей конкретної варіативної моделі змішаного навчання. Такі технології передбачають індивідуальні та групові консультації щодо структурування навчального матеріалу, логіки подання теоретичного контенту, добору форм практичної роботи та розроблення системи оцінювання результатів навчання.

Методично-проектувальні консалтингові технології забезпечують супровід викладачів у процесі створення та оновлення дистанційних курсів у середовищі Moodle. Вони орієнтовані на консультування щодо інтеграції мультимедійних матеріалів, організації онлайн-дискусій, формування завдань різного рівня складності та забезпечення міжмодульної наступності. Особливої

значущості ці технології набувають під час реалізації моделей «Тиждень за тижнем» і «Проект за проектом», де критично важливим є дотримання часової логіки та послідовності навчальних активностей.

Коучингові технології професійного розвитку. Коучингові консалтингові технології спрямовані на розвиток рефлексивної позиції викладача та його готовності до зміни професійної ролі в умовах змішаного навчання. У межах реалізації таких технологій здійснюється підтримка викладачів у визначенні індивідуальної траєкторії професійного розвитку, усвідомленні власних педагогічних стилів і пошуку ефективних стратегій взаємодії зі студентами. Коучинговий підхід, на нашу думку, є особливо ефективним під час переходу від традиційних форм навчання до студентоцентризованих моделей організації освітнього процесу.

Технології коворкінгу та професійних спільнот забезпечують середовище для обміну досвідом між викладачами, спільного обговорення дидактичних рішень і взаємного консультування щодо реалізації різних моделей вивчення дисципліни. У межах таких технологій викладачі мають змогу аналізувати успішні практики впровадження моделей «Модуль за модулем», «Блок за блоком», «Тиждень за тижнем» і «Проект за проектом», адаптувати їх до власних курсів і підвищувати якість дистанційного навчального контенту.

Інформаційно-аналітичні консалтингові технології передбачають надання викладачам консультацій щодо використання аналітичних інструментів платформи Moodle для моніторингу активності студентів, аналізу результатів виконання завдань і корекції навчального процесу. Такі технології дозволяють викладачам оперативно реагувати на освітні потреби студентів, удосконалювати структуру дистанційного курсу та підвищувати ефективність обраної моделі вивчення дисципліни.

Консалтингові технології підтримки викладачів у підготовці до змішаного навчання систематизовано у таблиці 2.

**Консалтингові технології підтримки викладачів у підготовці до
змішаного навчання**

Модель вивчення дисципліни	Консалтингові технології	Характеристика та функціональне призначення
Модуль за модулем («Module by Module» / «Chapter by Chapter»)	Дидактично-консалтингові технології	Спрямовані на структурування навчального матеріалу у вигляді модулів із теоретичною та практичною складовими; підтримують підготовку інтерактивних завдань, онлайн-дискусій та системи оцінювання.
	Методично-проектувальні технології	Забезпечують консультування щодо створення дистанційних курсів у Moodle, інтеграції мультимедійних матеріалів та міжмодульної логіки.
Блок за блоком («Unit by Unit»)	Дидактично-консалтингові технології	Допомагають поділити матеріал на блоки та параграфи, розробити структуровані теми, підтримують планування навчальних активностей та завдань для студентів.
	Технології професійних спільнот	Сприяють обміну досвідом між викладачами щодо організації блоків та адаптації їх до змішаного формату навчання.
Тиждень за тижнем («Week by Week»)	Методично-проектувальні технології	Консультують щодо подання матеріалу та завдань поетапно, відповідно до щотижневого планування; допомагають забезпечити дотримання часових обмежень для виконання завдань.
	Коучингові технології	Підтримують рефлексію викладача щодо ефективності щотижневого планування, розвитку педагогічних стратегій та взаємодії зі студентами в онлайн-середовищі.
	Інформаційно-аналітичні технології	Надають рекомендації щодо використання інструментів Moodle для моніторингу прогресу студентів і корекції навчального процесу.
Проект за проектом («Project by Project»)	Коучингові та партнерські технології	Забезпечують підтримку у реалізації послідовних проектів, сприяють узгодженню навчальних і практичних результатів, інтеграції студентського досвіду та викладацьких рекомендацій.

	Організаційно-педагогічне консультування	Допомагає координувати проектну роботу студентів, планувати етапи проектів і забезпечувати ефективну взаємодію викладачів із студентами в умовах змішаного навчання.
	Технології професійних спільнот і коворкінгу	Сприяють обміну досвідом, спільному проектуванню навчального процесу та адаптації проектних завдань до цифрового середовища Moodle.

Як видно з таблиці 2, ефективна підготовка викладачів до змішаного навчання потребує комплексного використання дидактично-консалтингових, методично-проектувальних, коучингових, організаційно-педагогічних та професійно-спільнотних технологій. Вони забезпечують системне супроводження викладачів на всіх етапах підготовки до проведення змішаних курсів: від проектування та структурування дистанційних матеріалів у Moodle до розвитку педагогічної рефлексії та готовності до інтеграції очних, онлайн- та практичних компонентів навчання. Застосування таких технологій дозволяє викладачам адаптувати навчальний матеріал до різних моделей вивчення дисципліни («Модуль за модулем», «Блок за блоком», «Тиждень за тижнем», «Проект за проектом»), підвищувати якість дистанційних курсів, оптимізувати організаційні та координаційні процеси, а також ефективно взаємодіяти зі студентами у студентоцентрованому середовищі. Водночас системна реалізація консалтингового супроводу сприяє формуванню у викладачів компетентностей, необхідних для сталого впровадження змішаного навчання, та створює передумови для підвищення загальної якості освітнього процесу.

Система консалтингових технологій для реалізації варіативних моделей змішаного навчання у вищій школі презентована у таблиці 3. Аналіз даних цієї таблиці засвідчує, що ефективна реалізація варіативних моделей змішаного навчання у вищій школі потребує комплексного підходу до підтримки всіх учасників освітнього процесу. Консалтингові технології виконують системоутворюючу функцію, забезпечуючи взаємодію студентів та викладачів,

узгодження освітніх цілей, ресурсів і очікуваних результатів навчання.

Таблиця 3

**Система консалтингових технологій для реалізації варіативних
моделей змішаного навчання у вищій школі**

Модель змішаного навчання / Модель вивчення дисципліни	Консалтингові технології для студентів	Консалтингові технології для викладачів	Призначення та функціональна роль
Модель «День» / Модуль за модулем	Тьюторські технології	Дидактично-консалтингові технології	Підтримка індивідуального планування навчальної діяльності, формування навичок саморегульованого навчання, адаптація до поєднання аудиторного та онлайн-навчання.
	Інформаційно-консалтингові технології	Методично-проектувальні технології	Консультації щодо роботи з платформою Moodle, структурування дистанційного курсу, інтеграція мультимедійних матеріалів, організація онлайн-завдань та оцінювання.
Модель «Тиждень» / Блок за блоком, Тиждень за тижнем	Консалтингові технології освітнього планування	Методично-проектувальні технології	Довгострокове планування навчальної діяльності, узгодження аудиторної та онлайн-роботи, забезпечення послідовності навчальних активностей.
	Рефлексивно-консалтингові технології	Коучингові технології	Розвиток здатності до самооцінювання, корекція індивідуальної освітньої траєкторії, вдосконалення педагогічних стратегій викладача.
	Групові консалтингові сесії	Технології професійних спільнот	Підтримка навчальної взаємодії, обмін досвідом, обговорення складних тем, підвищення мотивації

			студентів та ефективності навчального процесу.
Модель «Дуальна освіта» / Проект за проектом	Коучингові технології	Коучингові та партнерські технології	Інтеграція освітньої та професійної діяльності, підтримка виконання завдань на робочому місці, формування професійних компетентностей.
	Партнерські технології	Організаційно-педагогічне консультування	Координація проектної роботи студентів, планування етапів проектів, взаємодія викладачів і стейкхолдерів.
	Організаційно-педагогічне консультування	Технології професійних спільнот і коворкінгу	Підтримка спільного проектування навчального процесу, обмін досвідом, адаптація завдань до цифрового середовища Moodle.

Для студентів ключовими є технології тьюторського, коучингового, рефлексивного та організаційно-педагогічного супроводу, які сприяють формуванню навичок саморегульованого навчання, розвитку здатності до планування власної освітньої траєкторії та ефективного використання цифрових ресурсів (Moodle). Застосування групових та партнерських сесій забезпечує підтримку навчальної мотивації та розвиток академічної взаємодії.

Для викладачів особливо важливими є дидактично-консалтингові, методично-проектувальні, коучингові та професійно-спільнотні технології, які забезпечують якісну підготовку до змішаного навчання, структурування навчального матеріалу відповідно до обраної моделі дисципліни, а також розвиток педагогічної рефлексії та компетентностей у цифровому середовищі. Особливе значення має організаційно-педагогічний супровід і координація процесів навчання, що інтегрують очну, дистанційну та практичну діяльність студентів у рамках моделей «День», «Тиждень» та «Дуальна освіта».

Узагальнення даних таблиць 1-3 демонструє, що система консалтингових технологій для студентів і викладачів є взаємопов'язаною та доповнює одна одну. Використання таких технологій дозволяє забезпечити:

- реалізацію студентоцентрованого підходу та індивідуальних освітніх траєкторій;
- ефективну інтеграцію аудиторної та дистанційної складових навчання;
- підвищення якості освітнього процесу у вищій школі та розвитку професійних компетентностей студентів і викладачів;
- системну підтримку адаптації викладачів до цифрових і змішаних форматів навчання.

Таким чином, запропонована система консалтингових технологій створює умови для комплексного та ефективного впровадження моделей змішаного навчання, забезпечуючи цілісність освітнього процесу, узгодженість дій усіх учасників та високий рівень навчальних результатів.

Висновки. У підсумку зазначимо, що завдяки потужним ресурсним можливостям ПУЕТ (комп'ютерні аудиторії, бібліотека, електронні читальні зали, медіатека, доступ до Інтернету, повне забезпечення усіх дисциплін дистанційними курсами, електронна бібліотека, репозитарій), процес реалізації будь-якої із запропонованих варіативних моделей змішаного навчання є можливим нині, у складних умовах війни, і буде перспективним і надалі, оскільки така ідея виникла саме у студентів, більшість із яких працюють за фахом і не завжди мають можливість відвідувати заняття в університеті.

Дослідження підтвердило, що консалтингові технології є невід'ємним компонентом моделей змішаного навчання у вищій школі. Вони забезпечують методичний, організаційний та психологічно-педагогічний супровід студентів і викладачів, сприяють реалізації студентоцентрованого підходу та підтримують формування індивідуальних освітніх траєкторій.

Визначено і охарактеризовано три основні варіативні моделі навчання, що реалізуються у Полтавському університеті економіки і торгівлі: Модель «День» – поєднання 1–2 днів аудиторного навчання з онлайн-заняттями на платформі Moodle; Модель «Тиждень» – концентрація аудиторного навчання на одному

тижні на місяць із дистанційним навчанням у решту часу; Модель «Дуальна освіта» – поєднання аудиторних занять, навчання на робочому місці та онлайн-завдань, що забезпечує інтеграцію освітньої та професійної діяльності.

Для підтримки студентів запропоновано застосування тьюторських, коучингових, рефлексивних, організаційно-педагогічних та партнерських технологій. Вони сприяють саморегульованому навчанні, плануванню індивідуальної освітньої траєкторії, ефективному використанню цифрового середовища та розвитку навчальної мотивації. Для викладачів передбачено дидактично-консалтингові, методично-проектувальні, коучингові, професійно-спільнотні та організаційно-педагогічні технології. Вони забезпечують підготовку до змішаного навчання, структурування дистанційного курсу відповідно до обраної моделі вивчення дисципліни, розвиток педагогічної рефлексії та компетентностей у цифровому середовищі.

Узагальнення результатів свідчить, що консалтингові технології для студентів і викладачів формують єдину систему підтримки освітнього процесу. Їхнє комплексне використання забезпечує узгодженість дій усіх учасників навчання, ефективну інтеграцію аудиторної та дистанційної складових, підвищення якості навчальних результатів та розвиток професійних компетентностей.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на емпіричну оцінку ефективності запропонованої системи консалтингових технологій у різних дисциплінах і моделях змішаного навчання, а також на розробку методичних рекомендацій щодо масштабування таких підходів у вищій школі.

Література

1. Антощук С. В., Ляхоцька Л. Л. Генезис змішаного навчання. *Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти* : підручник / за заг. ред С. П. Касьяна, Л. Л. Ляхоцької, Л. В. Бондаренко; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2019. 196 с.

2. Барна О.В. Технологія змішаного навчання в курсі методики навчання інформатики. *Відкрите освітнє e-середовище сучасного університету*. Київ, 2016. Вип. 2. С.24-37.
3. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. *Інформаційні технології і засоби навчання*: Київ, 2016. Т. 54. Вип. 4. С. 1-18.
4. Гриньова М.В., Кононец Н.В., Дяченко-Богун М.М., Рибалко Л.М. Ресурсно-орієнтоване навчання студентів в умовах здоров'язберезувального освітнього середовища. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2019. Том 72, №4. С.182–193.
5. Даниско О. В. Актуальність упровадження змішаного навчання у практику підготовки майбутніх учителів фізичної культури. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки*. 2018. Вип. 152(1). С. 19-23.
6. Даниско О. В., Семеновська Л. А. Генеза та сучасний зміст поняття змішаного навчання в зарубіжній педагогічній теорії і практиці. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Т. 65, № 3. С. 1-11.
7. Даниско О. В., Семеновська Л. А. Ставлення викладачів до впровадження змішаного навчання у процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури: емпіричний аналіз. *Педагогічні науки : наук. журн.* 2021. Вип. 77. С. 28-34.
8. Дубініна О. В., Бурлаєнко Т. І., Добровольський В. Б. Особливості впровадження змішаного навчання у підготовці майбутніх менеджерів. *Вісник післядипломної освіти. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип. 15. С. 113-140.
9. Кадемія М.Ю. Використання змішаної технології навчання у дистанційній освіті. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Київ-Вінниця, 2016. Вип. 44. С.330-333.

10. Кононец Н. Інформаційно-консультаційні технології в управлінні закладом освіти: освітній консалтинг. *Дидаскал : часопис : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. «Європейський вектор розвитку вищої освіти України»*, 14–15 листоп. 2023 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. № 24. С. 21-25.
11. Кононец Н.В. Модель змішаного навчання (Flex Model Blended Learning) у підготовці магістрантів освітньої програми «Педагогіка вищої школи». *Світові виклики сучасній освіті: матеріали Першої Міжнар. наук.-практ. конф. (20–22 жовтня 2021 року)*. / гол. ред.: Осадченко І. І. Вип. 1 (Ч. 1). Умань: Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури», 2021. С. 18–22.
12. Кононец Н.В. Технологія коворкінгу під час організації освітнього процесу в умовах пандемії. *Світові виклики сучасній освіті: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* / гол. ред.: Осадченко І. І. Умань: Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури», 2022. С. 47-51.
13. Коротун О. В. Методологічні засади змішаного навчання в умовах вищої освіти. *Інформаційні технології в освіті*. 2016. № 3 (28). С. 117–129.
14. Кривонос О. М., Коротун О. В. Змішане навчання як основа формування ІКТ-компетентності вчителя. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені В.Винниченка. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. Кіровоград, 2015. Вип. 8 (II). С.19-23.
15. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононец Н. В. Варіативні моделі змішаного навчання (blended learning) у вищій школі: досвід ПУЕТ. *Вища школа : науково-практичне видання*. 2021. № 11. С. 7–20.
16. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. 2020.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletspreads-2.pdf>

17. Собченко Т. М. Змішане навчання студентів філологічних спеціальностей у закладах вищої освіти: історія, теорія, практика, перспективи: монографія. Харків: СГ НТМ «Новий курс». 2021. 374 с.

18. Basri H. The Effectiveness of Blended Learning, Digital Literacy Programs, and Teacher Training on Student Outcomes in 2024. *Global International Journal of Innovative Research*. 2024. №2(8). P. 1745–1752.

19. Graham, Charles. Blended learning systems: Definition, current trends, and future directions. Chapter 1.1. pp.3-21. Publ. San Francisco, CA. 2006.

20. Jones D., Sundsted T., Bacigalupo T. I'm Outta Here! How Coworking is making the Office Obsolete. TX.: Not an MBA Press, 2009. 147 p.

21. Kononets N. V., Nestulya S. I. Project activity of students in the conditions of blended learning. *The 11th International scientific and practical conference "Science, innovations and education: problems and prospects"* (June 1-3, 2022) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. P.443-447.

22. Kononets N., Ilchenko O., Mokliak V. Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*. July 2020. ISSN 1302-6488 Volume: 21 Number: 3 Article 14. P. 199–220.

23. Kononets N., Nestulya S. Components of educational coworking during the organization of the educational process in conditions of blended learning. *Global science: prospects and innovations. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference*. (May 23-25, 2024). Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2024. C.310-315.

24. Kononets N., Zhamardiy V., Nestulya O., Nestulya S., Tsina V., Petrenko L., Nikolashyna T., Ilchenko O., Polyakova-Lahoda M., Borodai E. Examining the Fundamental Elements of Physical and Health-Enhancing Educational Activity of

Student in Distance Learning. *Journal of Research in Medical and Dental Science*, 2021, Volume 9, Issue 7, Page No: 419-424.

25. Lalima, Kiran Lata Dangwal. Blended Learning: An Innovative Approach. *Universal Journal of Educational Research*. 5(1). 2017. P. 129-136.

26. Nataliia Kononets, Valeriy Zhamardiy, Svitlana Nestulya, Yevhen Denysenko, Valeriia Ostashova, Anna Sokil. Didactic Conditions For The Formation Of The Readiness Of Future Lawyers For Professional Activity During Blended Learning. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, 2022. Vol. 13(5). 380-391.

27. Norberg A., Dziuban C., & Moskal P. A time based blended learning model. *On the Horizon*, 2011, 19(3), 207-216.

28. Singer F. M., Stoicescu D. Using blended learning as a tool to strengthen teaching competencies. *Procedia Computer Sciences*, 2010, 3, 1527-1531.

29. Sobchenko T. M. Theoretical issues of the development of innovative schools in Ukraine in the second half of the 20th century Educational Studios: Theory and Practice: monograph / Edit. I. M. Trubavina, S. T. Zolotukhina. Prague-Vienna : Premier Publishing. 2018. P. 146–153.

30. Spinuzzi C. Working Alone Together: Coworking as Emergent Collaborative Activity. *Journal of Business and Technical Communication*. 2012. № 26 (4). P. 399–441.

Abstract. *The article proves that consulting technologies are an integral component of blended learning models in higher education. They provide methodological, organizational and psychological and pedagogical support for students and teachers, contribute to the implementation of a student-centered approach and support the formation of individual educational trajectories. Three main variant learning models implemented at the Poltava University of Economics and Trade are characterized: The “Day” model - a combination of 1–2 days of classroom training with online classes on the Moodle platform; The “Week” model - a concentration of classroom training on one week per month with distance learning for the rest of the time; The “Dual Education” model - a combination of classroom training, workplace training and online tasks, which ensures the integration of educational and professional activities. To support students, the use of tutoring,*

coaching, reflective, organizational and pedagogical and partnership technologies is proposed. They contribute to self-regulated learning, planning of individual educational trajectory, effective use of digital environment and development of learning motivation. Didactic-consulting, methodological-design, coaching, professional-community and organizational-pedagogical technologies are provided for teachers. They provide preparation for blended learning, structuring of distance course in accordance with the chosen model of studying the discipline, development of pedagogical reflection and competencies in the digital environment. The generalization of the results shows that consulting technologies for students and teachers form a single system of supporting the educational process. Their comprehensive use ensures the coherence of actions of all participants in the training, effective integration of classroom and distance components, improvement of the quality of educational results and development of professional competencies.

Key words: *blended learning, higher education, model, variable models, consulting, consulting technologies, system, systemic approach.*